

Acasma AB / Ageras A/S

Påstått konkurrensproblem – juridiska tjänster

Konkurrensverkets beslut

Konkurrensverket kommer inte att utreda saken ytterligare.

Ärendet

Konkurrensverket har mottagit ett klagomål från Acasma AB (Acasma) som förts över från den Europeiska kommissionen den 16 december 2016. I klagomålet har Acasma anfört att Sveriges Advokatsamfund (Advokatsamfundet), i egenskap av företagssammanslutning, har brutit mot artikel 101 i Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF) genom bojkott av Acasmas tjänster.

Bakgrund

Acasma är ett svenskt dotterbolag till det danska företaget Ageras A/S som utvecklat en matchningsplattform för olika tjänster. Genom Acasmas onlinetjänst (www.ageras.se) kan privatpersoner och företag komma i kontakt med tjänsteleverantörer inom revision, redovisning och juridik. Tjänsten är kostnadsfri för privatpersoner och företag som använder onlinetjänsten i avsikt att hitta till exempel en juridisk rådgivare för ett specifikt uppdrag, medan tjänsteleverantörerna erlägger en ersättning till Acasma för att få tillgång till kontaktuppgifter till de potentiella kunderna.

Advokatsamfundet är en privaträttslig sammanslutning, vars verksamhet delvis är reglerad i lag. Av 8 kap. rättegångsbalken (RB) framgår att det ska finnas ett allmänt advokatsamfund i Sverige vars stadgar fastställs av regeringen samt att advokat är den som är ledamot av detta samfund. I RB uppställs vissa krav på advokaterna med huvudsyfte att säkerställa tillgången på kvalificerade juridiska ombud. Enligt 8 kap. 4 § RB ska en advokat i sin verksamhet redbart och nitiskt utföra de uppdrag som anförtrotts honom och iaktta god advokatsed. Motsvarande krav finns även i Advokatsamfundets stadgar.

Innebörden av god advokatsed har utvecklats i Advokatsamfundets disciplinnämnds praxis och styrelsens vägledande uttalanden. Advokatsamfundet har även antagit skriftliga Vägledande regler om god advokatsed (VRGA), vilka ytterligare preciserar och förklarar innebörden av god advokatsed. Av 8 kap. 6 och 7 §§ RB framgår även att Advokatsamfundet utövar tillsyn över ledamöterna av samfundet och har möjlighet att påföra disciplinär påföljd.

Under 2014 och 2015 har Acasma haft ett flertal kontakter med Advokatsamfundet i syfte att klarlägga huruvida det är förenligt med god advokatsed för svenska advokater att nyttja Acasmas onlinetjänst för möjligheten att lämna offerter och erhålla nya uppdrag. Advokatsamfundet har vid flera tillfällen meddelat Acasma att en advokat som väljer att nyttja Acasmas onlinetjänst riskerar att bryta mot god advokatsed, bland annat punkt 7.9.1 VRGA (förbudet mot hänvisningsersättning) samt punkt 2.2.1 VRGA (advokaters tystnadsplikt).

Advokatsamfundet har vidare under hösten 2014 gått ut med information till ledamöterna, bland annat genom nyhetsbrevet "Aktuellt från Sveriges Advokatsamfund" som skickas ut till ledamöterna via e-post. Under rubriken "Ageras tjänster – inte förenliga med god advokatsed" uppgavs att det enligt Advokatsamfundet inte är möjligt för advokater att använda den förmedlingstjänst som Ageras tillhandahåller, då tjänsten i flera avseenden inte är förenlig med god advokatsed. Liknande budskap har också publicerats på Advokatsamfundets hemsida. Konkurrensverket har även noterat att en notis med liknande budskap publicerats i Advokatsamfundets tidskrift Advokaten (nr 9 2014, Årgång 80).

Klagomålet

Den 12 juli 2016 gav Acasma in ett klagomål mot Advokatsamfundet till den Europeiska kommissionen angående överträdelse av artikel 101 FEUF genom bojkott av Acasmas tjänster. Den 16 december 2016 överfördes klagomålet till Konkurrensverket.

Enligt klagomålet ska Advokatsamfundet, i egenskap av företagssammanslutning, ha brutit mot artikel 101 FEUF genom en bojkott av Acasmas tjänster. Acasma har härvid hänvisat till dels det nyhetsbrev som Advokatsamfundet skickade ut till ledamöterna via e-post, dels det pressmeddelande som Advokatsamfundet publicerade på sin hemsida under år 2014. Enligt Acasma begränsar och hämmar Advokatsamfundets bojkott den konkurrens som innovativa onlineplattformar, och Acasma i synnerhet, skapar.

Med anledning av klagomålet har Konkurrensverket ålagt Advokatsamfundet att besvara frågor och granskat Acasmas klagomål med bilagor.

I svar på Konkurrensverkets åläggande att inkomma med uppgifter, har Advokatsamfundet vidhållit uppfattningen att advokaters medverkan på Acasmas onlinetjänst inte är förenlig med god advokatsed, då detta enligt

Advokatsamfundets uppfattning strider mot såväl flera av advokatyrets kärnvärden, som mot enskilda bestämmelser i VRGA. Advokatsamfundet tillbakavisar även att samfundet genom sina uttalanden skulle ha överträtt förbudet mot konkurrensbegränsande samarbeten i 2 kap. 1 § konkurrenslagen (2008:579), KL och/eller artikel 101 FEUF.

Skäl för beslutet

Konkurrensverket bedömer i varje enskilt fall om den fråga som anmäls ska granskas närmare. Detta sker med utgångspunkt i myndighetens prioriteringspolicy. Vid prioriteringen väger Konkurrensverket in hur allvarligt problemet eller företeelsen är, hur viktigt det är att få ett vägledande avgörande samt om någon annan myndighet eller aktör är bättre lämpad att agera i frågan. I bedömningen vägs även in Konkurrensverkets förutsättningar att effektivt utreda och ingripa mot problem.

Konkurrensverket finner för närvarande inte tillräckliga skäl för att i sak pröva de förhållanden som tas upp i klagomålet. Konkurrensverkets beslut att inte utreda saken vidare innebär inte ett ställningstagande till om förfarandet strider mot konkurrensreglerna.

Särskild talan

Konkurrensverkets beslut att inte utreda det påtalade konkurrensproblemet ytterligare kan inte överklagas. Detta följer av 7 kap. 1 § konkurrenslagen (2008:579), KL.

De företag som berörs av förfarandet kan däremot på egen hand väcka talan vid domstol för att få saken prövad enligt 3 kap. 2 § KL.

Särskild talan om förbud mot konkurrensbegränsande samarbete mellan företag enligt 2 kap. 1 § KL eller enligt artikel 101 FEUF väcks genom ansökan om stämning vid Patent- och marknadsdomstolen.

Detta beslut har fattats av tf enhetschefen Tove Kockum. Föredragande har varit sakkunniga Louise Ahlén.

Tove Kockum

Louise Ahlén

Detta beslut publiceras på Konkurrensverkets webbplats

BESLUT

2017-06-30 Dnr 752/2016

4 (4)

Kopia till:
Sveriges Advokatsamfund